

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad
Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 04867-22/2019-ERU

V Jihlavě dne 10. listopadu 2020

R o z h o d n u t í

O rozkladu [redacted]

[redacted] (dále též „účastník řízení“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu [redacted] ze dne 10. března 2020 (sp. zn. OSR-04867/2019-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve **výroku I.** uznal účastníka řízení odpovědným za spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. l) energetického zákona, kterého se měl z nedbalosti dopustit tím, že v rozporu s § 46 odst. 12 téhož zákona [redacted] při kácení stromů na pozemku [redacted] poškodil nadzemní vedení vysokého napětí 35 kV; za tento přestupek mu ve **výroku II.** byla uložena pokuta ve výši 15 000 Kč; a dále mu byla ve **výroku III.** uložena povinnost nahradit náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč, Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu podle § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozklad [redacted]

[redacted] **proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu** [redacted] ze dne 10. března 2020 (sp. zn. OSR-04867/2019-ERU) se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Řízení na prvním stupni

Dne [redacted] bylo Energetickému regulačnímu úřadu, jako správnímu orgánu věcně příslušnému podle § 18 odst. 1 písm. a) energetického zákona, prostřednictvím [redacted] doručeno k projednání přestupku oznámení Policie České republiky

společně se spisovým materiálem včetně fotodokumentace, které bylo Energetickým regulačním úřadem v rámci šetření vedeného pod došetřeno s tím, že do spisu byly doplněny vyžádané listinné podklady od provozovatele distribuční soustavy, společnosti ČEZ Distribuce, a.s., se sídlem Teplická 874/8, 405 02 Děčín IV-Podmokly, IČ: 247 29 035 (dále též „ČEZ Distribuce, a.s.“), podklady od a výpisy z katastru nemovitostí ČR. Takto bylo zjištěno, že účastník řízení na svém pozemku kácení stromy, z nichž jeden při svém pádu poškodil nadzemní vedení vysokého napětí, což vedlo k přerušení dodávky elektrické energie pro obyvatele na téměř Vzniklá škoda byla společnosti ČEZ Distribuce, a.s., uhrazena prostřednictvím pojistného plnění od Z výpisu z katastru nemovitostí bylo ověřeno, že vlastníkem pozemku, na kterém probíhalo kácení stromů, je účastník řízení. Na základě jeho žádosti vydal podle § 8 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, rozhodnutí, jímž mu na tomto pozemku kácení stromů povolil.

Na základě těchto zjištění vydal Energetický regulační úřad dne 10. prosince 2019 příkaz v němž účastníka řízení uznal vinným ze spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. l) energetického zákona, kterého se dopustil porušením § 46 odst. 12 téhož zákona, a uložil mu pokutu ve výši 25 000 Kč. Proti tomuto příkazu podal účastník řízení dne 17. prosince 2019 včasný odpor, čímž byl vydaný příkaz zrušen a Energetický regulační úřad pokračoval ve správním řízení. O této skutečnosti účastníka řízení vyrozuměl dne 18. prosince 2019, když jej zároveň poučil o právu žádat nařízení ústního jednání a o možnosti doložit své majetkové poměry. Účastník řízení se vyjádřil v přípisu doručeném Energetickému regulačnímu úřadu dne 30. prosince 2019, kde mj. projevil zájem o ústní jednání, stručně popsal své majetkové poměry, a požádal o prominutí uložené pokuty s odůvodněním, že již zaplatil vzniklou škodu. Ústní jednání bylo nařízeno na 7. února 2020, účastník řízení zde do protokolu mj. uvedl, že stromy kácel v dobré víře tak, aby zamezil poškození nadzemního vedení vysokého napětí, které se nachází na sousedícím pozemku. Při kácení se snažil postupovat co nejopatrněji a nejbezpečněji. Opakovaně vyjádřil lítost nad způsobenou škodou, kterou se snažil ihned uhradit. Uložená pokuta se mu zdá, s ohledem na okolnosti spáchání přestupku a s ohledem na výši vlastního příjmu, nepřiměřeně vysoká. Dne 19. února 2020 účastník doložil své měsíční příjmy (čistý příjem) potvrzením zaměstnavatele a vyčíslil své měsíční výdaje.

II. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím ze dne 10. března 2020 byl účastník řízení ve **výroku I.** uznán odpovědným ze spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. l) energetického zákona, kterého se dopustil z nedbalosti tím, že v rozporu s § 46 odst. 12 téhož zákona při kácení stromů na pozemku poškodil nadzemní vedení vysokého napětí 35 kV, konkrétně poškodil na podpěrném sloupu PB 51 konzoli, krajní izolátor a přetrhl vodič vysokého napětí, čímž nesplnil povinnost zdržet se v ochranném pásmu i mimo ně jednání, kterým by mohl poškodit elektrizační soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti provádět tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení; za tento přestupek mu ve **výroku II.** byla podle § 90 odst. 4 energetického zákona uložena pokuta

ve výši 15 000 Kč; a dále mu ve **výroku III.** byla uložena povinnost nahradit náklady řízení podle § 79 odst. 5 správního řádu ve výši paušální částky 1 000 Kč.

Energetický regulační úřad v odůvodnění rozhodnutí setrval na závěrech uvedených již ve zrušeném příkaze ze dne 10. prosince 2019 a vypořádal se zde i s námitkami účastníka řízení, jež tento uplatnil v průběhu správního řízení, v důsledku čehož přistoupil k výraznému snížení výše pokuty oproti pokutě uložené ve zrušeném příkaze. Jako polehčující okolnosti hodnotil zejména to, že účastník řízení spáchal přestupek z vědomé nedbalosti, ke spáchání skutku se doznal a svého jednání litoval, při šetření události spolupracoval se společností ČEZ Distribuce, a.s., a uznal svoji odpovědnost za vzniklou škodu, kterou také uhradil.

III. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu [REDAKCE] ze dne 10. března 2020, jež mu bylo doručeno dne 11. března 2020, podal účastník řízení dne 18. března 2020 rozklad, v němž požaduje zrušení nebo snížení vyměřené pokuty.

Účastník řízení k rozkladu přiložil fotodokumentaci předmětného pozemku a v podstatě zopakoval své námitky obsažené v předchozích vyjádřeních, když zejména namítá, že se v daném případě snažil chovat maximálně opatrně, neboť si byl vědom, že práce probíhaly v ochranném pásmu energetického zařízení. Přesto však považoval za nezbytné kácet na svém pozemku stromy, neboť se mj. v dobré víře snažil zamezit jejich případnému samovolnému pádu do elektrického vedení v důsledku silného větru. Účastník řízení opět vyjádřil svoji lítost a uvedl, že vzhledem ke svým majetkovým poměrům je pro něj uložená pokuta spolu s náklady řízení těžko zaplatitelná.

IV. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada Energetického regulačního úřadu po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), přezkoumává odvolací správní orgán napadené rozhodnutí v plném rozsahu. Rada Energetického regulačního úřadu tedy přezkoumala zákonnost napadeného rozhodnutí i jeho věcnou správnost z úřední povinnosti. V tomto případě Rada, po důkladném přezkumu napadeného rozhodnutí i nad rámec rozkladových námitek účastníka řízení, konstatuje, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy, bylo přezkoumatelně odůvodněno a s jeho závěry se Rada ztotožňuje. Rozkladové námitky v podstatě kopírují námitky uplatněné v předcházejícím správním řízení, které ale byly vypořádány již v rozkladem napadeném rozhodnutí, a proto ohledně nich Rada odkazuje i na argumentaci uvedenou v tomto rozhodnutí, jakkoli uvádí, že jeho odůvodnění by mohlo být pečlivější, nicméně odůvodnění netrpí žádnými vadami, které by způsobovaly nezákonnost rozhodnutí.

Přestupku podle § 90 odst. 1 písm. l) energetického zákona se může dopustit fyzická osoba mj. tím, že nesplní některou z povinností stanovených v § 46 odst. 12 energetického zákona, v němž je uvedeno, že: „V ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet

se jednání, kterým by mohl poškodit elektrizační soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.“.

Ve správním řízení, jež předcházelo vydání přezkoumávaného rozhodnutí, bylo bez pochybností zjištěno, že účastník řízení [REDAKCE] na svém pozemku [REDAKCE] [REDAKCE] kácel vzrostlé stromy, když u čtvrtého v pořadí mělo dojít v důsledku poryvu větru doprovázeného sněhem a deštěm k jeho přetočení a pádu napříč přes potok na sousední pozemek, kde koncem větví zasáhl nadzemní vedení vysokého napětí. Takto došlo k poškození podpěrného sloupu PB 51 v jeho svrchní části, konkrétně došlo k poškození konzole, krajního izolátoru a k přetržení vodiče nadzemního vedení vysokého napětí, což vedlo k přerušení dodávky elektrické energie pro obyvatele [REDAKCE] po dobu [REDAKCE]. Tím, že na svém pozemku kácel vzrostlé stromy, se tedy účastník řízení prokazatelně nezdržel jednání, kterým mohl poškodit elektrizační soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz, když k poškození energetického zařízení také skutečně došlo. Ze vzniklého škodlivého následku je pak zřejmé, že účastník řízení neprováděl veškeré činnosti, v tomto případě kácení stromů, tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení, čímž nesplnil povinnost i jemu stanovenou v § 46 odst. 12 energetického zákona, a dopustil se tím přestupku podle § 90 odst. 1 písm. l) téhož zákona.

Tuto skutečnost účastník řízení ostatně po celou dobu vedeného správního řízení nijak nerozporoval, sám ji ve svých vyjádřeních i v podaném rozkladu opakovaně přiznal a potvrdil. Rada v tomto případě nemusí přezkoumávat, zda k poškození nadzemního vedení vysokého napětí došlo v důsledku kácení vzrostlých stromů v jeho blízkosti, a kdo tyto těžební práce provedl, neboť tyto okolnosti jsou nepochybné. Skutkový stav věci byl tedy spolehlivě zjištěn a Rada nemá žádné pochybnosti o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo se dopustil porušení zákazu poškození elektrizační soustavy a v rozporu s požadavkem přiměřené opatrnosti kácel stromy takovým způsobem, že nadzemní vedení vysokého napětí skutečně poškodil.

Účastník řízení v podaném rozkladu požaduje zrušení nebo snížení vyměřené pokuty, přičemž na svou obranu argumentuje tím, že stromy na svém pozemku kácel v dobré víře proto, aby zamezil poškození nadzemního vedení vysokého napětí nacházejícího se na sousedním pozemku, ke kterému by mohlo dojít v důsledku samovolného pádu stromů při poryvech větru či ve vichřici, jež jsou prý v této oblasti časté. Jako jeden z důvodů pro kácení stromů tuto okolnost uvedl i ve své „*Žádosti o povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les*“, adresované [REDAKCE]. Účastník řízení existenci těchto okolností, potenciálně způsobilých vyloučit protiprávnost jeho jednání, opakovaně naznačoval už v průběhu správního řízení, prvostupňový správní orgán se však této otázce v napadeném rozhodnutí prakticky vůbec nevěnoval. Rada Energetického regulačního úřadu tedy považuje za potřebné doplnit odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí o úvahy, zda v tomto případě mohlo dojít k naplnění podmínek fakticky tvrzené krajní nouze podle § 24 zákona o odpovědnosti za přestupky. Z níže uvedených důvodů ovšem dospěla k závěru, že se o jednání v krajní nouzi nejednalo.

Zákon o odpovědnosti za přestupky v § 24 odst. 1 stanoví, že „*Čin jinak trestný jako přestupek není přestupkem, jestliže jím někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem.*“, a v odst. 2 potom stanoví, že „*Nejde o krajní nouzi, jestliže toto*

nebezpečí bylo možno za daných okolností odvrátit jinak nebo následek tímto odvracením způsobený je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl-li ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.“

Účastník řízení opakovaně uvádí, že přistoupil ke kácení stromů, aby mj. předešel jejich pádu na vedení vysokého napětí. Tato jeho úvaha má nepochybně reálný základ, neboť nadzemní vedení vysokého napětí skutečně mohlo být pádem stromu ohroženo, jak ostatně dokázal sám účastník řízení svým deliktním jednáním. Jinou věcí ovšem je, nakolik toto nebezpečí skutečně akutně hrozilo s ohledem na konkrétní stav zde se nacházejících (a vedení vysokého napětí případně ohrožujících) stromů, či s ohledem na místně panující nepříznivé povětrnostní podmínky. Aniž by ovšem Rada tyto okolnosti musela podrobněji zkoumat, dospěla k závěru, že podmínky jednání ve stavu krajní nouze splněny nebyly.

Pro vyloučení protiprávnosti jednání účastníka řízení by totiž bylo nezbytné zachovat proporcionalitu mezi následkem, který hrozil, a následkem, který byl způsoben odvracením tvrzeného nebezpečí, přičemž způsobený následek by nesměl být zřejmě stejně závažný nebo závažnější než ten, který hrozil. Jestliže tedy účastník řízení přistoupil ke kácení stromů proto, aby mj. předešel jejich pádu na vedení vysokého napětí, avšak sám přitom způsobil přesně tento škodlivý následek, je zřejmé, že jím způsobený následek je stejně závažný jako ten, jenž údajně hrozil. Tímto způsobem se tedy účastník řízení nemůže zbavit odpovědnosti za své jednání. Naplnění principu subsidiarity, tedy že účastník řízení nemohl odvrátit nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem jiným způsobem, již není třeba hodnotit, neboť postačuje nenaplnění i jen jediné (kumulativní) podmínky jednání v krajní nouzi

Nedůvodné jsou pak i námitky účastníka řízení ohledně výše uložené pokuty, stejně jako jeho požadavek na její zrušení nebo snížení. Jak již prvostupňový správní orgán správně uvedl v napadeném rozhodnutí, pokuta musí být uložena v takové výši, aby nebyla likvidační, ale zároveň aby byla pro účastníka řízení dostatečně citelná a byla schopná splnit svou funkci represivní, čímž jej propříští od podobného jednání odradí, a tím naplní i svou funkci preventivní, o níž jde i Radě především. Pokud by tedy byla pokuta vyměřena ve výši, která by pro účastníka řízení nebyla „těžko zaplatitelná“, stěží by vůbec mohla splnit svůj účel.

Energetický regulační úřad se v napadeném rozhodnutí důkladně zabýval jak přitěžujícími, tak i polehčujícími okolnostmi spáchání přestupku. Zejména k těm polehčujícím potom výrazným způsobem přihlédl při uvažování o výši ukládané sankce, když tuto uložil při spodní hranici zákonem stanoveného rozpětí, čemuž jednoznačně nasvědčuje porovnání uložené pokuty ve výši 15 000 Kč oproti možnému zákonnému rozpětí pokuty až do výše 100 000 Kč. V průběhu správního řízení také došlo ke snížení vyměřené pokuty, když prvostupňový správní orgán pokutu ve výši 25 000 Kč, uloženou v později zrušeném příkaze, snížil v přezkoumávaném rozhodnutí až na částku 15 000 Kč.

Jako polehčující okolnosti přitom Energetický regulační úřad hodnotil zejména skutečnost, že účastník řízení spáchal přestupek z vědomé nedbalosti, ke spáchání skutku se doznal a svého jednání litoval, při šetření události spolupracoval se společností ČEZ Distribuce, a.s., a uznal svoji odpovědnost za vzniklou škodu, kterou také uhradil, stejně jako skutečnost, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona v působnosti Energetického regulačního úřadu. S hodnocením některých zde uvedených polehčujících okolností se Rada může ztotožnit.

V daném případě Energetický regulační úřad správně vyhodnotil, že se účastník řízení svého deliktního jednání skutečně dopustil zaviněně, ovšem formou vědomé nedbalosti podle § 15 odst. 3 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí. Vznik možné škody si přitom sám dobře uvědomoval, což mj. dokládá i jeho žádost o vydání povolení ke kácení stromů, v níž jako jeden z důvodů pro kácení uvedl, že tyto stromy jsou v blízkosti vysokého napětí. Odpovědnost za spáchaný přestupek tak sice na účastníka řízení plně dopadá, nicméně škodlivost jeho jednání může snižovat okolnost, že nejednal úmyslně. Ve prospěch účastníka řízení lze posoudit také to, že zaplatil vzniklou škodu, posléze se ke spáchání skutku přiznal a svého jednání opakovaně litoval.

Výraznější snížení uložené pokuty ovšem není, z dále uvedených důvodů, namístě. Rada nemůže bez dalšího souhlasit ani s tím, že účastník řízení se společností ČEZ Distribuce, a.s., účinně spolupracoval při šetření poškození nadzemního vedení vysokého napětí. Z podkladů policejního spisu totiž vyplývá, že účastník řízení o tomto poškození nejprve nikoho neinformoval a z místa spáchání přestupku dokonce odjel domů. Při prvním podání vysvětlení Policii ČR [REDAKCE] dokonce do úředního záznamu uvedl, že sám vzhledem ke svému zdravotnímu stavu kácení neprováděl, ale že velké stromy kácela osoba jemu blízká, ke které nebude nic bližšího uvádět, aby ji nevystavil nebezpečí sankčního postihu. Až následně [REDAKCE] do úředního záznamu Policie ČR uvedl, že stromy kácel sám a z místa spáchání přestupku odjel proto, aby doma na internetu našel telefonní číslo na dispečink společnosti ČEZ Distribuce, a.s., avšak dříve než se mu to podařilo, přijela k němu hlídka Policie ČR. Neinformování provozovatele distribuční soustavy účastník řízení vysvětloval tím, že se na internetu špatně orientuje, neboť není běžným uživatelem této technické vymoženosti. Takové tvrzení však není pravděpodobné u někoho, kdo pracuje ve společnosti [REDAKCE] [REDAKCE] Tato dřívější vyjádření účastníka řízení se tedy jeví jako účelová a nesvědčí pro to, že by byl od samého počátku ochoten spolupracovat a byl připraven za své jednání nést odpovědnost.

V přezkoumávaném případě se účastník řízení nesporně dopustil společensky škodlivého jednání, neboť jeho činností bylo poškozeno vedení vysokého napětí 35 kV a došlo k přerušení dodávky elektrické energie všem obyvatelům [REDAKCE] [REDAKCE] tedy po dobu téměř [REDAKCE] přičemž vznikla újma nejen na straně dotčených odběratelů elektřiny, ale především na straně provozovatele distribuční soustavy, když škoda na elektrickém vedení, resp. náklady na opravu poškozeného vedení, byly vyčísleny poměrně vysokou částkou [REDAKCE] Výši sankce tedy Rada shledala naprosto přiměřenou okolnostem případu, kdy se, vzhledem k doloženým majetkovým poměrům účastníka řízení, zjevně nejedná ani o pokutu likvidační, jak ostatně sám prvostupňový správní orgán dostatečně odůvodnil v napadeném rozhodnutí. Uložená sankce také odpovídá i ustálené rozhodovací praxi Energetického regulačního úřadu ohledně výše ukládaných pokut za tento typ přestupku, což je možno ověřit na webových stránkách Energetického regulačního úřadu, kde jsou zveřejňována veškerá správní rozhodnutí v oblasti výkonu dozoru.

V. Závěr

Po přezkumu rozkladem napadeného rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky dospěla Rada Energetického regulačního úřadu jako nadřízený správní orgán vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem k závěru, že napadené rozhodnutí vychází z řádně zjištěného skutkového stavu, bylo vydáno v souladu s právními předpisy a rovněž splňuje požadavky kladené správním řádem na obsah správního rozhodnutí, neboť v něm byly v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu uvedeny důvody výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání a úvahy Energetického regulačního úřadu, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů.

Prvostupňový správní orgán v tomto konkrétním případě vycházel ze skutečností relevantních pro daný případ při zachování nestrannosti, rovného zacházení, proporcionality i legitimního očekávání, zjišťoval všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení a provedl všechny důkazy nutné i dostatečné pro zjištění skutkového stavu a následné vydání rozhodnutí. Jelikož nebyl dán žádný důvod pro změnu či zrušení napadeného rozhodnutí, Rada tímto rozklad účastníka řízení zamítá a napadené rozhodnutí potvrzuje.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí není dle § 17b odst. 11 energetického zákona přípustný opravný prostředek.

Ing. Stanislav Trávníček, Ph.D., v.r.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

